

mgr Łukasz Atowski

PAN

Dyskretny urok oświecenia – podmiot cyniczny i podmiot faszystowski

W referacie zamierzam poddać dyskusji projekt filozoficzny Petera Sloterdijka wyłożony przez niego głównie na kartach *Krytyki cynicznego rozumu* i zadać pytanie o oświeceniowe modusy istnienia podmiotów i ich wzajemny stosunek.

W pierwszym kroku chciałbym przyjrzeć się charakterystynom podmiotów cynicznego i kynicznego. Zdaniem Sloterdijka, cynizm jest *falszywą oświeceniową świadomością* i jako taki konfiguruje podstawową kondycję podmiotów współczesnych.

W drugim kroku chciałbym odwołać się do analiz Wilhelma Reicha i postawić pytanie o podmiot faszystowski. Według Reicha, ekonomia libidalna jest krępowana na różnych poziomach autorytatywnego społeczeństwa *normy i patologii*. Celność, z jaką zlokalizował on prace i zadania ekonomii seksualnej, pokazuje, że nie jest ona tylko frywolnością seksualną dążącą do zaspokojenia, ale również immanentną siłą podmiotową, wyrażającą się we wszelkiego rodzaju aktywnościach podejmowanych przez jednostki.

Następnie chciałbym odwołać się do warunków fundujących oświeceniowy paradygmat nauk humanistycznych i analiz Michela Foucaulta. Wypowiadanie człowieka w dyskursach wiedzy eksperckiej, dokonywanie pomiaru na jego zachowaniu to druga twarz oświeceniowych przeobrażeń, ale jednocześnie wyraz śmiałych nadziei, że kiedyś ludzkość będzie w stanie dotrzeć do jego istoty. Wydaje się, że zmierzenie się ze „śmiercią człowieka” bezsprzecznie będzie musiało polegać na przemierzeniu oświeceniowego fantazmatu.

W tym kontekście chciałbym przyjrzeć się trzem relacjom. Po pierwsze, w jakim stosunku pozostają do siebie faszystowski i cyniczny aparat psychiczny. Po drugie, zadać pytanie o ekonomię libidalną podmiotów: cynicznego i kynicznego. A po trzecie, o stosunek paradygmatu oświeceniowego do cynizmu i faszyzmu.